

SANCTI|| IOANNIS|| DAMASCENI OPERA,||

Johannes <Damascenus>

Parisiis, 1577

De temeratio & impudenti, qtque iracundo. cap. xxxii.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-71880](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-71880)

Canities senum, clementia: Vita autem eorum cognitio vera. Nulla virtus ita sapien-
tiam parere consuevit, ut lenitas.

De iis, qui aduersus Deum inscientes peccant & blasphemant.

CAP. XXXI.

Pro. 19. **T**VLTTIA hominis supplantat gressus eius: Deum autem accusat cor
eius.

Na. in
Tetra. st.

Quid culpam in hostem semper ipsi vertimus,
Cum nostra praesent robur ipsi crimina?
Te criminare prorsus, aut certe magis.
Ignis tuus nam: flamma vero demonis.

Chryf.

Omniño, si ad ea, que geruntur, accurate animum adiicimus, nemo nobis imposturam
facit. Etenim diabolus quidem nos impellit: Verum, ut ipse nos plurimis malis afficit, sic
nos quoque ob socordiam nostram plurima mala nobis accersimus.

De temerario & impudenti, atque iracundo.

CAP. XXXII.

Iob. 5.

STULTVM interficit iracundia. Per iracundiam imbecilles
euerterunt peccatores. Magnum & potentem perdit ira.
Impius non veretur faciem honorabilis viri: nec scit eius-
modi hominibus honorem exhibere.

Isal. 32.

Desine ab ira, & derelinque furorem. Furor illis secun-
dum similitudinem serpentis.

Pro.

Vir iracundus indecorus est. Ira perdit etiam prudentem.

15. 27.

Vir iracundus prouocat rixas. Iracundus temere omnia facit. Graue est

22.

saxum, & onerosa arena: fed ira stulti utroque grauior. Noli esse amicus homi-
ni iracundo, neque ambules cum homine furioso: ne forte discas semitas eius, &

29.

sumas scandalum animae tuae. Vir iracundus prouocat rixas: & qui ad indignan-
dum facilis est, erit ad peccandum procliuior. Non loqueris verbum in ira ex

18.

ore tuo. Labia stulti miscent se rixis: & os eius iurgia prouocat. Os stulti con-
tritio eius: & labia ipsius, ruina animae eius. Impudens vir impudenter sustinet

21.

facie. Ventus aquilo excitat nubes: facies autem impudens linguam extimulat.
Qui duro corde est, incidet in mala.

Eccl. 7.

Ne sis velox ad irascendum: quia ira in sinu stulti requiescit.

Hier. 3.

Frons mulieris meretricis facta est tibi: noluisti erubescere.

Eccl.

Anima impudens delebitur. Non poterit iracundia iniqua iustificari. Ete-
nim momentum irae ipsius, ruina ipsi est. Remoue iram à corde tuo. Zelus

30.

& iracundia minuent dies. Domine omnipotens, Deus salutis meae, animae vi-
ri impudentis ne tradas me.

23.

Mat. 5.

Omnis qui irascitur fratri suo sine causa, reus erit iudicio.

Ephes. 4.

Irascimini, & nolite peccare. Sol non occidat super iracundiam vestram. No-
lite locum dare diabolo. Omnis amaritudo, & ira, & indignatio, & clamor, &
blasphemia tollatur à vobis cum omni malitia.

Iac. 1.

Ira viri iustitiam Dei non operatur.

Basil.

Va his, qui temulenti sunt, non à vino. Iracundia, animae temulentia est, de statu eam
exturbans, non secus ac vinum. Mæstitia ipsa quoque ebrietas est, mentem submouens.
Irascens aliquem tibi animo propone, quemadmodum videlicet ex hoc affectu temu-
lentiam contrahat. Sui ipsius compos non est. Seipsum ignorat, atque item eos, qui adsunt.

Non

A Non secus atque in nocturno quodam conflictu omnes tangit, ad omnia offendit, quiduis sine exceptione proloquitur, nulla ratione coerceri potest, conuicta, ferit, minatur, iurat, clamat, disrumpitur. Hanc ebrietatem fugias velim.

Posteaquam iracundia affectus depulsa ratione principatum animae semel inuasit, hominem prorsus efferat, ac ne hominem quidem esse sinit, ut qui iam rationis praesidio careat. Nam quod venenatis animantibus venenum est, hoc ira percitis est excandescencia. Rabie laborant ut canes, subsultant ut scorpj, mordent ut serpentes. Ipsa quoque Scriptura eos, qui hoc affectu constricti tenentur ferarum nominibus appellare consuevit.

B Ob iram freni expers lingua est, ianua os caret, manus petulantes sunt. Hinc contumelia, probra, vituperationes, plagae, aliaque tam multa, ut ne recenseri quidem possint. Ob iram & ensis acuitur, & manus humana homini mortem asserre non dubitat. Ob eam causam fratres mutuo sese non agnoscunt, parentes & liberi naturae memoriam ex animis eiiciunt. Ac primum quidem seipos ignorant, qui ira aestuant: deinde autem omnes peraeque necessarios & familiares. Et quemadmodum torrentes ad concaua loca fluentes, quicquid obuium habuerint, secum rapiunt: sic irascentium impetus vehementes & indomiti per omnia sine discrimine versantur. Neque enim eos, qui iracundia aestuant, mouet canities, non vitae probitas, non generis propinquitas, non praecedentia beneficia, non denique quicquam aliud huiusmodi apud ipsos honori est. Breuis quidam furor iracundia est.

C In malis certaminibus inferior ille est qui vicit, quandoquidem ita discedit, ut maiorem peccati partem secum ferat. Ne igitur committas, ut malae collectae cumulator sis: nec malum debitum sceleratius persoluas. Contumelias te quispiam lacepsit, atque iracundia elatus est? Malum silentio compesce. Tu vero illius impetum non secus ac fluxum quemdam in peccatum tuum admittens, ventos imitaris, qui id, quod conuicitur, per aduersos flatus sibi iniucem tribuunt. Ne hostem magistrum tibi adhibeas, nec quod odisti imiteris, nec iracundi hominis tanquam speculum te praebeas, illius ut delicta formam in teipso ostendens. Rubicunda facie ille est? Quid? Tuane ruborem non contraxit? Sanguinei illius oculi sunt? Tui vero tranquilline ac sedati sunt? Vox illius aspera? Quid? Tuane lenis? Ne in solitudinibus quidem extremus vocis sonus usque adeo integer ad loquentem se refringit, ut ad conuictiorem maledicta reuertuntur. Imò, ut rectius loquar, extremus ille vocis sonus idem redditur: at maledictum cum incremento redit.

D Quid iracundia stultius? Si ab ira alienus permanseris, eum, qui tibi conuictum intulit, probro atque ignominia affecisti, ut qui reipsa temperantiam praestiteris. Alapis affectus es? Et Dominus item. Consputus es? Et item Dominus noster. Non enim auertit faciem suam ab ignominia spurcorum. Calumniis appetitus es? Et item Iudex. Tunicam tuam lacerauit? Et Dominum item tuum exuerunt, atque ipsius vestes inter se partiti sunt.

Illuc iram transfer, nimirum ad homicidam illum, illum mendacij parentem, illum cuius peccati opificem. Fratris autem tui etiam te miserescat: quoniam si in peccato perstiterit, sempiterno igni cum diabolo tradetur.

Desine ab ira, & derelinque furorem: ne te iram eam experiri contingat, quae de caelo super omnem impietatem & iniustitiam hominum reuelabitur.

E Ne tantum malum nobis ipsis inuehamus, hoc est animae morbum, rationis obscurationem, a Deo auersionem, propinquitatis ac necessitudinum ignoracionem, belli initium, calamitatum cumulum, prauum demonem in animis nostris exorientem, ac velut impudentem quandam inquilinum pectoris nostri penetralia occupantem, ac sancto Spiritui aditum pracludentem. Etenim ubi inimicitiae, contentiones, iracundiae, simultates, concertationes, perpetuos in animis tumultus cient, illic spiritus lenitatis minime requiescit.

Iracundiae obnoxius es? Comprime iracundiam. Vir iracundus, inquit ille, minime decorus est. Erudiat te Scriptura: speculi vice faciei tuae sit. Illic disce. Nam quoniam impia cogitatio eas tibi tenebras offudit, ut, quantum malum iracundia sit, considerare nequeas, Scriptura hoc te docet, virum iracundum minime decorum esse.

Rationem tuam ira superauit, ac te excandescencia, tum ad obscenos sermones, tum ad atroces & belluinas actiones praecipitem trahit? Si ad teipsum animum adieceris, repri-
mes iracundiam, eam nimirum non secus atque equum quandam contumacem ac freni im-

patientem, rationis plaga tanquam verberare quodam perstringens.

Hom hab in Laciz. Quam turpiter & indecorè se gerit homo iracundus! Humanum habitum ac speciem exiit, ac belluæ habitum assumit. Animaduerte qualis sit, qui iracundia afficitur. Quamprimùm enim inferbuit iracundia, immutantur oculi, atque à se degenerant. Igneum quiddam cernit. Sursum excurret sanguis, atque inferuè factio pectore oculorum tunicas subit. Sugillatus efficitur, vi huiusmodi affectus excedens: atque ipsius oculos immutauit. Vir iracundus minimè decorus est. Si aliquem præ iracundia dentes acuentem videris, illud cogita, eum apro similem esse, vt qui internum furorem per dentium confectum ostendat. Si eum, qui iracundia laborat, spumantem, atque inconditas quasdam voces pectore emittentem videris, si & patris memoriam ex animo euicentem, & filij corpus handquam agnoscentem, ac denique, quò certissimis argumentis impetum suum prodat, per omnia temerè ac sine vlllo discrimine grassantem, vides sanè quam turpis ac fœda hæc res sit. Quocirca in alieno malo tibi ipsi medere: ne tu quoque illius fœditatem & obscenitatem contrahas. Vir iracundus minimè decorus est. Ac rursum, cum viro iracundo ne verferis. Mala res est, vna cum cane astrictum teneri, ac perpetui latratus molestiam perferre. Vir iracundus minimè decorus est. Ipsius consuetudinem fuge. Alioqui enim te ex ipsius viis aliquid discere necesse fuerit. Contumeliosum aliquod verbum protulit? Stomachum quoque tibi mouit. Vt enim canis latratus alterius canis clamorem prouocat: sic iracundiam in te consopitam & quiescentem vox illius excitauit. Atque ita iam alter alteri oblatratis.

Pro. 22. Hæc qualia ipsi inter se probri contumeliæque causa vicissim proloquuntur: quoadusque videlicet eos conuitia, tanquam tela, defecerint. Deinde, postquam omne conuitorum genus per linguam, non secus ac fundam quandam, emisserint, tum denique ad iniurias suas manibus vlciendas progrediuntur. Ira enim simultatem excitat: similtas conuitia: conuitia plagas: plagæ vulnera & mortem.

Na. in Lamb. Fractur ira, mente ne tandem cadas.

Chryf. Iracundia aduersus serpentem solum tibi sit: ob quem corruisti.

Demus operam, vt ab ira puri simus. Neque enim illic Spiritus sanctus habitat, vbi sedes est ira. Execrabilis est ira. Neque enim fieri potest, vt quidquam sani inde prodeat, vnde ira emanat.

Ira prospiciendi facultatem adimit, atque, velut in nocturno pralio, colligatis & oculis & auribus, ita demum nos, quocumque collibuerit, ducit.

Lib. De sacer. Nihil mentis puritatem ac rationis limpiditatem æquè inficit, vt præceptus iracundia, & quæ magno cum impetu fertur. Solent plerique mortalium, cum ira & moerore tenentur, nec eos, à quibus commoti sunt, nancisci possunt, in obuios quosque temerè iram suam effundere.

Posteaquam animus semel pudorem abstergere coactus est, in indolentiam cadit: ac neque consiliis & admonitionibus cedit, nec minis inflectitur.

Iracundia affectus violentus est, ac sapè eos, qui non satis vigilanti sunt animo, rapit, atque ad ipsam exitij voraginem deturbat.

Cyilli. Quenam bellua ita fœua & truculenta est, vt homo iracundus, atque impotentis cuiusdam excandescentiæ tyrannide oppressus? Quodnam rursus mare, asperrimis ventis perflatum, ita se ad imminentes rupes effringit? Aut denique, quodnam scæum & venenosum reptile tam acriter in eos, qui propius accedunt, insilit, vt vir acri atque effrenata quadam iracundia laborans, totasque velut habenas huiusmodi affectui remittens?

Quidnam ira peius excogitari queat? Hominem enim humanitate exiit, eum videlicet indecorum, & implacabilem, atque ab omni societate & commercio abhorrentem, & impium, reddens, sicque afficiens, vt maxima quæque bona pro nihilo ducat. Quod enim flagitium est, quod non suscipiat, aut qui sermo malus, à quo abstineat is, qui eiusmodi flamma intimo pectore flagret, quæ consopiri nequeat, atque iracundia prorusus estuer?

Dionys. Alex. Psal. 4. Irasci, apud nos hoc termino circumscribetur, vt ad comprimenda peccata progrediat, nec vltra se porrigat. Irascimini enim, inquit ille, & nolite peccare.

Cauendum est, ne nimis exactos ac seueros iudices nos præbeamus: monente scilicet Ecclesiasse,

A *clesiaste, Noli esse iustus multum.*
 Quamlibet ad breue tempus irasci quispiam videatur: tamen, si id animi commotione victus facit, stultus est.

Submota lenitate continentiam ne comprobes. Nam quisquis ita cibo ac potu abstinet, Euagrii. Ut interim tamen temere in iram prorumpat, hic naui mare sulcanti non absimilis est, ac Simue. gubernatorem demonem habenti.

De fiducia & autoritate: & quibus modis hæ res acquiruntur.

CAP. XXXIII.

B **A**UTHORITATEM sermonibus tribuit principium iustitiæ. *Pro.*
 Si cor nostrum non reprehenderit nos, fiduciam habemus ad Deum: *1. Io. 3.*
 & quicquid petierimus, accipiemus ab eo: quoniam mandata eius custodimus, & ea quæ placita sunt coram eo, facimus.

Cum quispiam ita moribus comparatus fuerit, ut à nemine carpi possit, tum, quanta incertis cum autoritate voluerit, eos omnes, quibus præest, vel pœna afficere, vel liberare poterit.

De vita honesta, & moribus bonis, & obedientia: & quòd, nobis probè atque honestè viuentibus, Deus gloria afficitur, & colitur.

CAP. XXXIIII.

PARVIT Dominus Abrahamæ, & dixit ei: Ego Deus tuus *Gen. 17.*
 sum. Ambula coram me, & esto perfectus.

Facito quòd bonum & placitum est coram Domino: ut bene tibi sit.

Nūquid vult Dominus holocausta & victimas, & non potius ut obediatur voci Dñi? Melior est enim obedientia, quàm victima, & auscultare, magis quàm offerre adipem arietum. *1. Reg. 15.*

D Domine, quis habitabit in tabernaculo tuo, &c? Quis ascendet in montem Domini? aut quis stabit in loco sancto eius? Venite, filij, audite me: timorem Domini docebo vos. Beati immaculati in via, qui ambulant in lege Domini. *Pf. 14. 23. 33. 118.*

Oculi tui recta videant: & palpebræ tuæ præcedant gressus tuos. Prouide bona coram Deo & hominibus. Qui ambulat immaculatè in iustitia, beatos filios relinquet. *Pro. 4.*

Derelinquam in medio tui populum pauperem & egenum. & timebunt à facie Domini. Reliquiæ Israël non facient iniquitatem, nec loquentur mendacium, & non inuenietur in ore eorum lingua dolosa. *Soph. 3.*

E Quis poterit habitare de vobis cum igne deuorante? quis habitabit ex vobis cum ardoribus sempiternis? Qui ambulat in iustitiis, & loquitur veritatem, qui proiicit auaritiam ex calumnia, & excutit manus suas ab omni munere, qui obturat aures suas ne audiat sanguinem, & claudit oculos suos ne videat malum: iste in excelsis habitabit, munimenta saxorum sublimitas eius. *Esa. 33.*

Vir, qui hominem non contristauerit, pignus debitori reddiderit, per vim nihil rapuerit, panem suum esurienti dederit, & nudum operuerit vestimento, ad vsuram non commodauerit, & amplius non acceperit, ab iniquitate auerterit manum suam, & iudicia verum fecerit inter virum & virum, in præceptis meis ambulauerit, & iudicia mea custodierit, & faciat veritatem: hic iustus est, vita viuet, ait Dominus. *Ezech. 18.*

Senectus venerabilis est, non diuturna, neque annorum numero computata. *Sap. 4.*